وەزارەتی بازرگانی و پیشەسازی

ڕێنمایی ژمارە (٣)ساڵی (٢٠٢٣)

تایبەت بە پێدانی مۆڵەت و ڕێکسازیەکانی (ضوابط) ڕێکخستنی پێشانگا لە هەرێمی کوردستان- عێراق

بە پێـی ئەو دەسـەڵاتەی پێمـان دراوە لە بـڕگەی (٥) لە مـاددەی (٣)ی یاسـای وەزارەتـی بازرگـانی و پیشەسـازی ژمارە (١٠)ی ساڵی (٢٠١٠)ی هەموارکراو بڕیارماندا بە دەرکردنی ئەم ڕێنماییەی خوارەوە:-

ماددەی (١) /بۆ مەبەستی ئەم ڕێنماییە ئەم زاراوانەی خوارەوە، ماناکانی بەرامبەریانە:

- **هەرێم:** هەرێمی کوردستان - عێراق

- **وەزارەت :** وەزارەتی بازرگانی وپیشەسازی حکومەتی هەرێمی کوردستان - عێراق.

- **لیژنەی باڵا:** لیژنەی باڵای سەرپەشتیاری ڕێکخستن وچاودێری پێشانگاکان لە وەزارەت.

- **بریکاری وەزارەت:** بریکاری وەزارەت بۆ کاروباری بازرگانی.

- **بەڕێوەبەری گشتی:** بەڕێوەبەری گشتی بازرگانی لە وەزارەتی بازرگانی و پیشەسازی.

- **بەڕێـــوەبەرایەتی:** بەڕێـــوەبەرایەتی پێشـــانگاکان و خزمەتگـــوزاریە بازرگانیەکـــان لە بەڕێـــوەبەرایەتی گشـــتی بازرگانی.

- **لایەنی ڕێکخەر:** لایەنی ئارەزوومەند بۆ ڕێکخستنی پێشانگا.

- **بەشـــداربوو:** کۆمپانیـــا و کـــارگە و بازرگـــان کە ئارەزوومەنـــدە بـــۆ نمـــایش کردنـــی بەرهەمەکـــانی لەو پێشانگایانەی کە لە هەرێم ڕێکدەخرێن.

بەشی یەکەم

دامەزراوەکان

ماددەی (٢)/ پێکهێنانی لیژنەی باڵا

أ- لێژنەیـەك پێکـدەهێنرێت لە وەزارەت بەمەبەسـتی مۆڵەتـدان ورێکخسـتن و چـاودێری کردنـی بـواری پێشـانگاکان لە هەرێـم کە لە سـێ کەس پێکـدێت بە سـەرۆکایەتی بریکـاری وەزارەت و ئەندامیـەتی بەڕێوەبەری گشتی و بەڕێوەبەری بەرێوبەرایەتی.

ب- ئەرك و دەسەڵاتەکانی لێژنەی باڵا بریتیە لە :-

١-دانانی پلان و رۆژنامەی ساڵانەی پێشانگاکان لە هەرێم.

٢-هەمـاهەنگیکردن لەگەڵ کۆمپانیـای گشـتی بـۆ خزمەتگـوزاری بازرگـانی و پێشـانگاکان سـەر بە وەزارەتـی بازرگانی عێراقی لە بواری ڕێکخستنی پێشانگاکان بە گشت ڕوەکانیەوە.

٣- ورد بینیکردن و پەسەندکردنی گشت داواکاریەکانی تایبەت بە رێکخستنی پێشانگاکان.

٤- پەسەندکردنی شوێنی ئەنجامدانی پێشانگا.

٥- چاودێریکردنی بەرێوەچوونی پێشانگاکان.

٦- ئاڕاسـتەکردنی نووسـراو بـۆ ب. گشـتی گـومرگ بـۆ مەبەسـتەکانی هێنـانی بابەتەکـانی نمایشـکردن بـۆ نێـو پێشانگا وبردنە دەرەوەیان ویاخود هەر کارێکی پێویست.

٧- ئاڕسـتەکردنی نووسـراو بـۆ بەڕێـوەبەرایەتی نشـینگە بە مەبەسـتی وەرگرتنـی ڤیـزە بـۆ بەشـدار بـووە بیانیەکان و یاخود هەڵوەشاندنەوەی فیزەکانیان لە کاتی پێویست.

٨- دەربرینـی ڕەزامەنـدی بە درێژکـردنەوەی مـانەوەی بەشـداربووان بـۆ مەبـەسـتەکانی بەشـداریکردن لە پێشانگایەکی دیکە.

٩- ئامـادەکردنی لیسـتی بـاوەڕپێکردنی (اعتمـاد) کۆمپانیاکـانی سـیکیوریتی وکۆمپانیاکـانی جوانکـاری (دیکـور) بۆ مەبەستەکانی ئەم رێنماییە.

ماددەی (٣):- بەڕێوەبەری گشتی:

ئەرک و دەسەڵاتەکانی بەڕێوەبەری گشتی لە مانەی خوارەوە پێک دێت:-

أ- سەرپەرشتی کردنی کەرتی پێشانگاکان لە هەرێم.

ب- بەرزکردنـــەوەی ئەو بابەتـــانەی کە پێویســـتی بە ڕەزامەنـــدی لیـــژنەی بـــاڵا هەیە لە چوارچێـــوەی بـــڕگەی (ب) لە مادەی (دووەم)ی ئەم ڕێنماییە.

ت- ئامادەکردنی ڕاپۆرتی تایبەت بە هەر پێشانگایەك بە جیا.

ماددەی (٤) / ئەرک و دەسەڵاتەکانی بەڕێوەبەرایەتی

أ- بە دەر لە دەســـەڵاتەکانی لێـــژنەی بـــاڵای هـــاتوو لە بـــڕگەی (ب) لە مـــادەی (دووەم)ی ئەم ڕێنمـــاییە، بەڕێـــوەبەرایەتی دەســـەڵاتدارە بە بەڕێـــوەبردنی کەرتـــی ڕێکخســـتنی پێشـــانگاکان بە گشـــت قۆناغەکانیەوە.

ب- بەڕێـــوەبەرایەتی لە ڕێگـــای بەڕێـــوەبەری گشـــتی پابەنـــدە بە وەرگرتنـــی ڕەزامەنـــدی لیـــژنەی بـــاڵا لە چوارچێوەی دەسەڵاتەکانی لیژنەی باڵا بە پێی ئەو ڕێنماییە.

ت- پێویســـتە بەڕێـــوەبەرایەتی لە ڕێگـــای بەڕێـــوەبەری گشـــتی بە فەرمـــی ئاگـــاداری لێـــژنەی بـــاڵا بکـــات لە تەواوی داتا و ڕێکارەکانی ڕێکخستن و بەڕێوەچوونی هەر پێشانگایەک بە جیا.

بەشی دووەم

شوێنی بەڕێوەچوونی پێشانگا و مەرجەکانی لایەنی ڕێکخەر و بەشداربوو

ماددەی (٥)/ شوێنی بەڕێوەچوونی پێشانگا و ڕەزامەندی

أ- پێشانگاکان لەو شوێنانە ئەنجام دەدرێن کە لە لایەن (لیژنەی باڵا) پەسەند دەکرێت.

ب- بە بێ ڕەزامەندی لێژنەی باڵا هیچ پێشانگایەک لە هەرێم ڕێکناخرێت.

ماددەی (٦) / مەرجەکانی لایەنی ڕێکخەر

أ- کۆمپانیـــا ناوخۆییەکـــان پێویســـتە تۆمارکرابێـــت لە لایەن بەڕێـــوەبەرایەتی گشـــتی تۆمـــارکردنی کۆمپانیاکانی هەرێم.

ب- بـــاوەڕپێکردن (اعتمـــاد) لە لایەن بەڕێـــوەبەرایەتی گشـــتی کۆمپانیاکـــان بـــۆ ئەو کۆمپانیـــانەی لە وەزارەتـــی بازرگانی عێراقی تۆمارکراون.

ت- پێویســـتە کۆمپانیـــا بیانیەکـــان لە لەلایەن دەســـەڵاتی تۆمـــارکردنی کۆمپانیاکـــانی وڵاتیـــان تۆمـــارکرابن وبەڵگەکانی تۆمارکردنیان پێشکەش بکەن، دوای پەسەندکردنیان بە پێی یاسا وڕێنماییەکان.

ث- پێویستە کۆمپانیا تۆمارکراوەکان لە لایەن وەزارەتی بازرگانی عێراق و کۆمپانیا بیانیەکان لایەنی کەم (٣) ساڵ ئەزموونی هەبێت لە بواری ڕێکخستنی پێشانگا و لایەنی کەم (٣) پێشانگای ڕێکخستبێت بە پێی گرێبەستی پەسەندکراو لە لایەنی پەیوەندیدار.

ماددەی (٧) / مەرجەکانی بەشداربوو

هەر کۆمپانیا و کارگە و بازرگانی ناوخۆیی و یاخود بیانی بێت بۆی هەیە بەشدار بێت لە پێشانگاکانی هەرێم بە مەبەستی نمایش و ناساندنی بەرهەمەکانیان.

بەشی سێیەم

ڕێکار و ڕێکسازیەکان

ماددەی (٨) / پێشکەشکردنی داواکاری

لەسەر لایەنی ئارەزوومەند بۆ ڕێکخستنی پێشانگا پێویستە داواکاری پێشکەش بکات بۆ بەڕێوەبەرایەتی بە مەبەستی وەرگرتنی ڕەزامەندی مۆڵەتدانی کردنەوەی پێشانگا کە پێویستە ئەمانەی خوارەوە لە خۆ بگرێت:-

أ- ناوی پێشانگا وشوێن و بەرواری ڕێکخستنی.

ب- ماوەی بەردەوام بوونی پێشانگا کە نابێت لە (١٠) ڕۆژ زیاتر بێت.

ت- پسپۆری گشتی پێشانگا.

ث- لایەنی سپۆنسەر و یاخود سەرپەرشتیار و یاخود هاوکاری حکومی یان نا حکومی ورۆلیان لە ڕێکخستنی پێشانگا گەر هەبێت.

ج- رووبەری پێویست بۆ ڕێکخستنی پێشانگا.

ح- لۆگۆی پێشانگا.

ماددەی (٩) / پەسەندکردنی داواکاری

أ- داواکاری و گشت هاوپێچەکانی لە ماوەی (٣) ڕۆژدا لە لایەن بەڕێوەبەری گشتی بەرز دەکرێتەوە بۆ لێژنەی باڵا.

ب- دوای وردبینیکردنی بەراییەکان لە لایەن (لێژنەی باڵا) لە ماوەی (٧) ڕۆژدا بڕیار دەدرێت بە پەسەندکردن ویاخود پەسەندنەکردنی داواکاری.

ت- لە کاتی پەسەند نەکردنی داواکاری لایەنی پەیوەندار لە ماوەی (٣) رۆژدا بۆی هەیە داوا لە لیژنەی بالا بکات پێداچوونە لە بریارەکە بکات وپێویستە لەسەر لیژنە لە ماوەی (٧) رۆژدا پێداچوونەووە و بڕیاری کۆتایی بدات.

ماددەی (١٠) / واژووکردنی گرێبەست وبارمتە

أ- گرێبەست

گرێبەست ڕێکدەخرێت دوای پەسەندکردنی داواکاری کردنەوەی پێشانگا، بەم شێوەی خوارەوە:-

١-گرێبەست ڕێکدەخرێت بە شێوەیەکی جیا بۆ هەر پێشانگایەک تایبەتمەند لە سەر دامەزراوەکانی وەزارەت ویاخود دامەزراوە تایبەتەکان.

٢- پێویستە لایەنی ڕێکخەر گرێبەست واژوو بکات لە ماوەی (٧) رۆژی کاردا لە ڕێکەوتی ئاگادارکردنەوە بە نووسراوی ڕەزامەندی، بە پێچەوانەوە ڕەزامەندی بە هەڵوەشاوە هەژمار دەکرێت.

٣- لە ئەگەری گۆڕینی بەرواری ڕێکخستنی پێشانگا و یاخود گۆڕین و زیادکردنی تایبەتمەندی پێشانگا پێویستە پاشکۆی گرێبەست ئامادە بکرێت و واژوو بکرێت.

ب- بارمتە

پێش واژووکردنی گرێبەست پێویستە لایەنی ڕێکخەر بری بارمەتە بداتە بەرێوەبەرایەتی بە مەبەستی دڵنیابوون لە راست و دروستی جێبەجێکردن و بەرێوەچوونی پێشانگا بەم شێوەی خوارەوە:-

١-بری (٥٠٠٠٠٠٠) تەنها پێنج ملێۆن دینار بۆ ڕێکخەری ناوخۆیی.

پێنج سەد هەزار

٢- بری (٧،٥٠٠٠٠٠) تەنها حەوت ملێۆن و نیو دینار بۆ ڕێکخەر ی بیانی.

٣- دەست دەگیرێت بە سەر بری بارمتە لە کاتی نەکردنەوەی پێشانگا بە بێ بوونی هۆکاری دروست، بە هەڵاوێرکردنی حاڵەتەکانی باری لە ناکاو، دوای ئاگادارکردن و وەرگرتنی ڕەزامەندی لیژنەی باڵا.

ماددەی (١١) / شایەستەکانی وەزارەت

أ- لە کاتی کردنەوەی پێشانگا لەسەر دامەزراوەکانی وەزارەت

١-بەرێوەبەرایەتی بری (٧٥٠٠٠) تەنها حەفتا و پێنج هەزار دینار وەردگرێت بۆ هەر مەتر دوجا بۆ شوێنە داخراوەکان.

٢- بەرێوەبەرایەتی بری (٣٥٠٠٠)تەنها سی و پێنج هەزار دیناری وەردگرێت بۆ هەر مەتر دوجا بۆ شوێنە کراوەکان.

٣-بەڕێـوەبەرایەتی بـڕی (١٠%) لە سـەدا دە لە کرێـی ئامـاژە پێکـراو لە سـەرەوە وەردەگرێـت وەک کرێـی خزمەتگوزاری (کارەبا و ئینترنێت و خزمەتگوزاری گشتی).

٤- بەڕێـوەبەرایەتی بـڕی (٥%)لە سـەدا پێـنج لە کرێـی ئامـاژە پێکـراو لە سـەرەوە وەردەگرێـت بـۆ ئەو پێشانگایانەی کە خەسڵەتی فرۆشتنی راستەوخۆیان هەیە.

٥- ڕێکـخەر پابەنـدە بە دانـی (٥٠%)لە سـەدا پەنجـا کـۆی گشـتی کرێیەکـان لە کـاتی واژوو کردنـی گرێبەست.

٦- کـار دەکرێـت بە سیسـتەمی کـۆکردنی کرێـی سـەردانکەران (نظـام الجبايـة للزائـرين) لە ڕێگـای دەرگـای ئەلیکترۆنـی بـۆ ئەو پێشـانگایانەی کە خەسـڵەتی فرۆشـتنی راسـتەوخۆیانەی هەیە، وبـڕی پـارەکە لە لایەن لیژنەی باڵا دەستنیشان دەکرێت.

ب- لە کـاتی کـردنەوەی پێشـانگا لەسـەر دامەزراوە تایبەتەکـان کە خاوەنـداریەتەکەی نـاگەڕێتە بـۆ وەزارەت:-

١- بەڕێـوەبەرایەتی بـڕی (١٥٠٠٠) تـەنها پـانزە هەزار دینـار وەردەگرێـت بـۆ هەر مەتـر دوجـا بـۆ شـوێنە داخراوەکان.

٢- بەڕێـوەبەرایەتی بـڕی (٥,٧٠٠) تـەنها پیـنج هەزار و حـەوت سـەد دینـاری وەردەگرێـت بـۆ هەر مەتـر دوجا بۆ شوێنە کراوەکان.

٣- رووبەری شـوێنە داخـراو و دانەخراوەکـان دەستنیشـان دەکرێـت لە لایەن لێـژنەی پێـوان (الذرعـة) سەر بە بەڕێوەبەرایەتی.

ماددەی (١٢) / پێبژاردن (الغرامات)

أ- لایەنـی ڕێکـخەر پابەنـدە بە دانـی تەواوی بـڕی ئەو کرێیـانەی کە دەکەوێـتە ئەسـتۆی لە مـاوەی (١٠) ڕۆژ، دەسـت پێـدەکات لە بەرواری ئاگـادارکردنەوە بە تەواو بـونی هەژمـارکردنی پسـولەی کۆتـایی، وە لە کـاتی پابەنـد نەبـوون، ڕیکـخەر ڕوبەرووی سـزای پێبـژاردن دەبیـت بە بـڕی (١٥٠٠٠٠) تـەنها سـەدو پـەنجا هەزار دینـاری بـۆ هەر ڕۆژێـک تـا دەگـاتە (١٠%) کـۆی گشـتی بـڕی کرێیەکـان، دواتـر بەڕێـوەبەرایەتی هەڵدەستێ بە گرتنبەری ڕێکارە یاساییەکان بۆ وەرگرتنی گشت بڕە شایەستەکانی وەزارەت.

ب- پێبژاردنی دواخستنی کاتی ڕێکخستنی پێشانگا:-

١-لە کاتی ئەنجامدانی پێشانگا لەسەر دامەزراوەکانی وەزارەت:-

ڕێکـخەر پابەنـد دەکرێـت بە دانـی بـڕی (٥٠٠٠٠٠٠) تـەنها پێـنج ملیـون دینـار لە کـاتی دواخسـتنی کـاتی کـردنەوەی پێشـانگا وبـڕی (١٠٠٠٠٠٠٠) تـەنها دە ملیـون دینـار لە کـاتی دواخسـتن بـۆ جـاری دووەم،

وپێویسـتە لە هەردوو حاڵەتـدا داواكـاریەک پێشـکەش بکرێـت بـۆ بەڕێـوەبەرایەتی تیایـدا هۆکارەکـانی دواخســتنی پێشــانگا بە ڕوونــی ئامــاژەی پێکرابێــت. گرێبەســت هەڵدەوەشــێت لە کــاتی دواخســتنی پێشـانگا بـۆ جـاری سـێیەم و دەسـتدەگیرێت بە سـەر گشـت بارمتەکـان جـگە لە حـاڵەتی نالەبـار (القـوة القاهرة) و یاخود دواکەوتنی وەرگرتنی (ڤیزا) لە فەرمانگەی نشینگە.

٢- لە کاتی ئەنجامدانی پێشانگا لە سەر دامەزراوەی تایبەت

ڕێکـخەری پێشـانگا بـۆی هەیە بـۆ جـاری یەکەم داوای دواخسـتنی پێشـانگا بکـات، وە لە کـاتی دووبـار بـوونی دواخسـتنی ئەنجامـدانی پێشـانگا ڕێکـخەری نـاوخۆیی بە بـری (٥٠٠٠٠٠٠) تـەنها پیـنج ملیـون دینـار و ڕێکــخەری بیــانی بە بــڕی (٨٠٠٠٠٠٠) تــەنها هەشــت ملیــون دینــار پێبــژاردن دەکرێــت. گرێبەســت هەڵدەوەشـێت و دەسـت دەگیرێـت بە سـەر گشـت بارمتەکـان لە کـاتی ئەنجـامنەدان و یـاخود دواخسـتنی پێشانگا بۆ جاری سێیەم.

٣- ڕێکـخەر پابەنـد دەکرێـت بە دانـی بـڕی (٥٠٠٠٠٠) تەنهـا پێـنج سـەد هەزار دینـار لە کـاتی پێشـێلکردنی ڕێنماییەکـانی پابەنـد بـوون بە پـاک و خـاوێنی نـاو هـۆڵ و زۆنە دانەخراوەکـان و جـادە و ڕێگاوبـان، و بـڕی (٢٥٠٠٠٠) تـەنها دوو سـەدو پـەنجا هەزار دینـار لە کـاتی پابەنـد نەبـوون بە پـاک و خـاوێنی توالێـت و دەستشۆرەکان بۆ ئەو پێشانگایانەی کە لە سەر دامەزراوەکانی وەزارەت ئەنجام دەدرێن.

ماددەی (١٣) / شێوازی دانی کرێیەکان و بڕی پێبژاردن

ڕێکخەر هەڵدەستێ بە دانی کرێ وشایستەکان بە بەشی ژمێریاری لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی.

ماددەی (١٤)/ خزمەتگوزاری جوانکاری (دیکۆر)

أ- **بەکارهێنانی کەل وپەلی جوانکاری دامەزراوەکانی وەزارەت**

لە کــاتی بەکارهێنــانی کەلــوپەلی جوانکــاری تــایبەت بە (بــاڵی ئامــادەکراو/الجنــاح الجــاهز) لە دامەزراوەکــانی وەزارەت کە پێـک دێـت لە (عمـود و دیـواری المنیـوم و تـابلۆی میلامینـی سـپی بـۆ دیـوار و مـۆکێتی زەمـین) بەم شێوەی خوارەوە:-

١- بــاڵی ئامــادەکراو لە گەل مۆکێــت (جــگە لە مــۆکێتی ڕێرەوەکــانی نــاوەوە) تەنهــا (٤٥٠٠٠) چــل و پێــنج هەزار دینار بۆ یەک مەتر دوجا.

٢- بــاڵی ئامــادەکراو بــێ مۆکێــت (جــگە لە مــۆکێتی نــاو بــال و ڕێرەوەکــانی نــاوەوە) تەنهــا (٣٧٠٠٠) ســی و حەوت هەزار دینار بۆ یەک مەتر دوجا.

٣- فەرشی مۆکێت بۆ ناو هۆڵەکانی پێشانگا (٧٠٠٠) تەنها حەوت هەزار دینار بۆ یەک مەتر دوجا.

٤- دیکۆری ئامادەکراو لە لایەن بەڕێوبەرایەتی کە ئەم بابەتانەی خوارەوە لە خۆ دەگرێت:-

- مێز بە قەوارەی (١) مەتر دوجا (١) دانە بۆ هەر (٩) مەتر دوجا.
- کورسی پلاستیک (٢) دانە بۆ هەر (٩) مەتر دوجا.
- سەلەی زبل (١) دانە بۆ هەر (٩) مەتر دوجا.
- دانانی (٣) دانە ڕۆناکی (Spot light) بەهێزی (١٨٠ وات) بۆ هەر (٩) مەتر دوجا.

٥- دەرچەی کارەبا (سەیاری کارەبا) بە درێژی (٣) مەتر بە وزەی (٥) ئەمپێر (١) دانە بۆ هەر (٩) مەتر دوجا.

٦- نووسینی ناوی کۆمپانیای بەشداربوو لە پێشانگا بە زمانی کوردی لە سەر شێوازی ستیکەر بە ڕەنگی رەش و لەسەر تابلۆی میلامین، و دەکرێت لە سەر داواکاری کۆمپانیای بەشدار بوو ناوەکە بە زمانەکانی عەرەبی و ئینگلیزی بنووسرێت و یاخود ناوەکە زیاتر لە شوێنێک هەڵواسرێت بە پێی پێویستی شوێن و رووبەری باڵی تەرخانکراو.

٧- ئەم بابەتانەی سەرەوە بۆ باڵێکە کە رووبەرەکەی (٩) مەتر دوجایە و لە حالاتی زیادکردنی ئەو رووبەرە بۆ دوجاکانی ژمارەی (٩) ئەو کات ژمارەی ئەم بابەتانە دوجا دەکرێت بۆ هەر (٩) مەتر دوجا بە جیا، و گەر بێتو رووبەری زیاد کراو لە (٩) مەتر دوجا کەمتر بۆ ئەو کاتە ژمارەی بابەتەکان وەک خۆی دەمێنێتەوە.

٨- لە حاڵەتی داواکردنی مێز و کورسی زیاد لە لایەنی ڕێکخەر ئەو کات کرێی زێدەکی وەردەگیرێت بۆ هەر بابەتێک بە جیا بەم شێوەی خوارەوە:-

- ڕێکخەری نیشتمانی

(١٠٠٠٠) تەنها دە هەزار دینار بۆ یەک مێز و (٥٠٠٠) تەنها پێنج هەزار دینار بۆ یەک کورسی و بۆ تەواوی ماوەی پێشانگا.

- ڕێکخەری بیانی

(١٥٠٠٠) تەنها پانزە هەزار دینار بۆ یەک مێز و (١٠٠٠٠) تەنها دە هەزار دینار بۆ یەک کورسی و بۆ تەواوی ماوەی پێشانگا.

٩- بە هێچ شێوەیەک ڕێگە نادرێت بە ئەنجامدانی هەر کارێک زیان بگەیێنێتە شوێنی تەرخانکراو وەک کونکردن وکبس کردنی و رەنگکردن و نووسینی و هەر زیانێکی بەستنی بابەتە هەڵواسراوەکان و یاخود کرداری بیناسازی و یاخود زیادکردنی بەش بۆ بەرزکردنی بەرزایی و یاخود بەکارهێنانی دیواری بەش بۆ هەڵواسینی شتی قورس بە شێوەیەک زیان بەخشبێت بۆ سەقامگیری دیکۆر، و لەکاتی هەر

کردارێکــی پــێچەوانە بەڕێــوەبەرایەتی بــۆی هەیە لابــدات و زەرەر وزیانەکــان دەکەونە ئەســتۆی کۆمپانیــای ڕێکــخەر و ئەم زەرەر وزیــانە هەژمــار دەکرێــت بە پێــی تێچــوو ونرخــی کەلوپەلەکــانی بــاڵی تەرخــانکراو کە لە لایەن بەڕێــوەبەرایەتی خەملانــدنی بــۆ کــراوە لەگەڵ زیــاد کردنــی هەر بــڕە پــارەیەک کە بەڕێــوبەرایەتی بە پێویســتی دەزانێــت وەری بگرێــت، وپێویســتە لەســەر ڕێکــخەر ئەم بــڕە پــارانە بــدات پــێش وەرگرتنــی ئەستۆپاکی لە بەشەکانی بەڕێوەبەرایەتی پەیوەندار.

ب- پەنابردن بۆ خزمەتگوزاری کۆمپانیاکانی دیکۆری تایبەت

کۆمپانیــای ڕێکــخەر بــۆ هەیە پەنابــات بــۆ خــزمەت گــوزاری کۆمپانیاکــانی تــایبەت بە خزمەتگوزاریەکــانی دیکــۆر بەو مەرجانەی خوارەوە:-

١-کۆمپانیاکە تایبەتمەند بێت بە بواری خزمەتگوزاریەکانی جوانکاری.

٢- بە فەرمــی تۆمــارکراو وبــاوەڕ پێکــراو بێــت لە لایەن بەڕێــوبەرایەتی گشــتی تۆمــارکردنی کۆمپانیاکــان لە هەرێــم و یــاخود تۆمــارکراو بیــت لە لایەن دەســەڵاتی تــایبەت بە تۆمــارکردنی کۆمپانیاکــان لە وڵاتــی خۆی بۆ کۆمپانیا بیانییەکان پشتڕاستکراو بێت بە پێی یاسا و ڕێنماییەکان.

٣- کــرداری هاوشــێوەی (اعمــال مماثلــة) هەبێــت لە بــواری خزمەتگوزاریەکــانی جوانکــاری پشــت ڕاستکرابێت بە بەڵگەی فەرمی پەسەند کراو بە پێی یاسایی و ڕێنماییەکان.

٤- لایەنــی ئارەزومەنــد بــۆ جێبەجێکردنــی کارەکــانی جوانکــاریی پێویســتە بەڵــگە تایبەتەکــانی هــاتوو لە بڕگەکانی (١ و ٢ و ٣)ی ئەم خالە پێشکەش بکات بە بەڕێوبەرایەتی.

٥- کۆمپانیــای خزمەتگــوزاری دیکــۆر پێویســتە وێــنەیەک لە دیزاینــی جوانکاریەکــان بــدات بە بەشــی دیــزاین لە بەڕێــوبەرایەتی گشــتی بە مەبەســتی پەســەندکرد و وەرگرتنــی ڕەزامەنــدی پــێش دەســتپێکردن بە جێبەجێکردنــی کارەکانیــان، و لە کــاتی بــوونی تێبینــی پێویســتە بە هەنــد وربگیرێــت لە لایەن ڕێکــخەر و شــوێنی تەرخــانکراو نــادرێتە ڕێکــخەر تــا وەرگرتنــی ڕەزامەنــدی کۆتــایی لە ســەر دیزاینەکــان کە پێویســتە تیــادا ئەم سێ مەرجە ڕەچاوکرابێت:-

- سەلامەتی و پاراستنی گیانی هاوڵاتیان.
- نەبێتە هۆکاری زیانگەیاندن بە هۆڵەکانی و باڵەکانی پێشانگا.
- کاریگەری ئەرێنی نەبێت لە سەر بەشداربووانی تری پێشانگا.

٦- ڕێگـا نادرێـت بە شـێوەیەکی جێگیـر تەواوی بـاڵی تـایبەت (الجنـاح المميـز) لە نـاو پێشـانگا دروسـت بکرێـت، ولایەنـی ڕێکـخەر پابەنـدە بە دروسـتکردنی (بـاڵی تـایبەت) لە سـەر سیسـتەمی پـارچەی لەیەک بەسـتراو وتەنهـا بە بەکارهێنانی بورغی و لە ڕێگای دەرنافیسی ئاسایی و یاخود کارەبایی.

٧- بۆیـاغکردن لە ڕێگـای بەکارهێنـانی کۆمپرێسـەر ڕێگاپێـدراو نیـیە، بۆیـاغکردن سنوردار بە بەکارهێنـانی فـرچە و یاخود ڕۆلە بە مەرجی پاپەند بوون بە پاراستنی پاک و خاوێنی زەمینە و دیوارەکانی هۆلی پێشانگا.

٨- بەکارهێنـــانی ئامێرەکـــانی کەرتکـــردن ولـــوس کـــردن ڕێگەپێـــدراو نیـــیە، لەبەر پاراســـتنی ئامێرەکـــانی ساردکەرەوە و پاڵاوتنی هەوا لە تۆز وغوباری کارکردن.

٨- ڕێکـخەر پابەنـدە بە لابردنـی سـەرپێچیەکانی کارەکـانی جوانکـاری (لە نـاو هـۆڵی پیشـانگا و یـاخود دەرەوەی هۆڵەکـان) ولە مـاوەی پێـنج ڕۆژ لە دوایـی کۆتـایی هـاتنی پێشـانگا، بە پـێچەوانە سـەرپێچیەکانی لە لایەن بەڕێوەبەرایەتی لادەبردرێت و ڕێکخەر بە دوجا پێبژاردن سزا دەکرێت.

ماددەی (١٥) / کۆمەڵگا تەندروستیەکان

ڕێکـخەر پابەنـدە بە وەرگرتنـی کۆمەلگاکـانی تەندروسـتی نزیـک هۆڵەکـانی پێشـانگا و خـاوێنکردن و دانـانی کرێکـاری خـاوێنکردن (کرێکـارێکی لە ڕەگەزی نێـر بـۆ بەشـی پیـاوان و کرێکـارێکی ئـافرەت بـۆ بەشـی ئافەرتـان) بە درێژایـی مـاوەی بەردەوام بـوونی پێشـانگا لە گەڵ پابەنـد بـوون بە خـاوێن کـردن و دانـانی هەمـوو جـۆرە پێداویستیەکانی (سابون- پاککەرەوە و موعقیم...هتد) و بەرپرسیارە لە چاکردنی هەر زیانێک لێکەوتبێ.

ماددەی (١٦)/ باڵی بەڕێوەبردنی بەڕێوەبەرایەتی

ڕێکـخەر پابەنـدە بە دابینکردنـی خـۆرایی بـاڵێکی تـایبەت بـۆ فەرمـانبەرانی بەڕێـوەبەرایەتی بە مەبەسـتی ئامـادەکردنی داتـای تـایبەت بە پێشـانگا تایبەتەکـان و بە بـازرکردن و وریکلامکـردن بـۆ چالاکیەکـانی بەڕێوەبەرایەتی.

ماددەی (١٧) / ڕێکلامەکان

ڕێکـخەری پیشـانگا باپەنـدە دەبێـت بە دانـانی ڕێکلامەکـان لە مۆنیتەرەکـانی دەورویشـتی دامەزراوەکـانی پێشانگا وسنوردار کراوە بەو شوێنانەی کە تەرخانکراوە بۆ دانانی ڕێکلام.

ماددەی (١٨) / نەخشە و دیزاین و زەرعە

١- ڕێـڕەوی (کۆریـدۆر) چـاککردن بە بەرینـی (١) مەتـر دەبێـت لە گەڵ دابـین کردنـی درێـژاییەک بـۆ جموجـۆڵکردن لە نێـو یەکە جێگیرەکـانی پێشـانگا بە بەرینـی (٦٠) سـم لەنـاو ڕێـڕەوی خزمەتگـوزاری، و ڕێرەوەکـانی پیـادە (٣) م دەبێت جگە لە ڕێرەوی سەرەکی کە دەکرێت بە بەرینی (٣-٤) مەتر بێت.

٢- بەشـی هـونەری لە بەڕێـوەبەرایەتی بەرپرسـە لە دەستنیشـانکردنی ئەو هـۆڵانەی کە گونجـاون بـۆ پێشـانگا و دیـار کردنـی هـۆڵە بەکرێـدرەوەکان و ژمـارەی ڕۆژەکـانی پێشـانگا بـۆ ئەو پێشـانگایانەی لە سـەر دامەزراوەکـانی وەزارەت ئەنجامــدەدرێت، و لیــژنەیەک پێکــدەهێنرێت بــۆ سەرپەرشــتیکردنی زەرعە وهەژمــارکردنی ڕووبەرە کراوەکان.

٣- لایەنـی ڕێکـخەر، لە مـاوەی (١٠) ڕۆژ پـێش بەرواری کـردنەوەی پێشـانگا، پێویسـتە نەخشـە و دیزاینـی دیکـۆر بـداتە بەشـی هـونەری بەڕێـوەبەرایەتی بە مەبەسـتی وەرگرتنـی ڕەزامەنـدیان لە چوارچێـوەی ئەو پێـوەرانەی کە لە بڕگەی (١) سەرەوە ئاماژەی پێکراوە.

٤- لیـژنەی زەرعە هەڵدەستێ بە پێـوانی گشـت هۆڵەکـانی پێشـانگا تایبەتەکـان، و لە کـاتی بـوونی هـۆلی بەتـاڵ پێویسـتە لەسـەر ڕێکـخەری پێشـانگا پێشـی بگرێـت و نـاو ولۆگـۆ وگشـت کەلوپەلەکـان بە شـێوەکی تەواو لەو هـۆڵانە لادات بە پـێچەوانەوە وەک ڕووبەری بەکـارهێنرەوە مـامەلەی لەگەڵ دەکرێـت، جـگە لەو ڕووبەرانەی کە بـۆ (مـزگەوت و بـاڵی کۆمپانیـای ڕێکـخەری پێشـانگا تەرخـانکراوە بە مەرجێـک لە (١٨) مەتـر دوجـا زیـاتر نەبێت و کافتریا بۆ خواردنە ساردەکان بە مەرجێک لە (١٨) م دوجا زیاتر نەبێت).

ماددەی (١٩) / پاسەوانی و خاوێنکردن

أ- پێویسـتە ڕێکـخەری پێشـانگا گرێبەسـت واژوو بکـات لەگەڵ یەکێـک لە کۆمپانیاکـانی خـاوێنکردنی پـاوەر پێکـراو لە لایەن لیـژنەی بـاڵا بە مەبەسـتی بەجـێ گەیانـدنی ئەرکـی پابەنـد بـوون بە خـاوێنی هۆڵەکان و توالێتەکان بە درێژایی ماوەی بەردەوام بوونی پێشانگا.

ب- لەکـاتی ئەنجامـدانی پێشـانگا لە سـەر دامەزراوەکـانی وەزارەت ڕێکـخەری پێشـانگا پابەنـدە بە دابـین کردنـی پاسـەوان بـۆ هۆلەکـان و بەڕێـوەبەرایەتی پابەنـد دەبێـت بە دابینکردنـی پاسـەوان بـۆ دەرەوەی پێشــانگا، وە لە کــاتی ئەنجامــدانی پێشــانگە لەســەر دامەزراوە تایبەتەکــان، ڕێکــخەر پابەنــدە بە دابینکردنی پاساوان بۆ ناو هۆڵەکان و دەرەوەی پێشانگا.

ت- پێویسـتە ڕەزامەنـدی بەڕێـوەبەرایەتی وەربگیرێـت لە کـاتی بەکارخسـتنی کرێکـار و فەرمـانبەر لە نـاو هۆڵەکان لە قۆناغی ئامادەکاری بۆ کردنەوەی پێشانگا.

ث- ڕێکخەر ڕووبەڕووی سزای پێبژاردن دەبێت بە بڕی (٥٠٠٠٠) تەنها پێنج سەد هەزار دینار لە کاتی بوونی سکاڵا و یاخود دەستنیشانی کردنی تێبینی دەربارەی خەراپی ڕەوشی پاک وخاوێنی هۆڵەکانی پێشانگا و توالێتەکان، و ئەو بڕە دووجا دەکرێتەوە لە کاتی دووبارە بوونی کەموکورپەکان.

ماددەی (٢٠) / پێدانی هۆڵەکان

أ- هۆڵەکان نادرێتە لایەنی ڕیکخەر تا پێش (١٠) ڕۆژ لە دەستپێکردنی پێشانگا، نەخشە ودیزاینی دیکۆر و وپلانی دابەش بوونی کۆمپانیا بەشداربووەکان بە سەر هۆڵەکان دەدرێتە بەشی هونەری لە بەڕێوەبەرایەتی.

ب- هۆڵەکانی پیشانگا دەگەڕێندرێتەوە بۆ بەشی هونەری لە بەڕەێوبەرایەتی لە ماوەی (٥) ڕۆژ دوای کۆتایی هاتنی ماوەی پێشانگا بە شێوەێکی بەتاڵ لە بابەتە نمایشکراوەکان ولابردنی کەلوپەلەکان لە گشت شوێنە داخراو و کراوەکانەدا و دەستەبەرکردنی خاوێنی توالێتەکان، بە پێچەوانەوە ڕێکخەر ڕووبەڕووی سزای پێبژاردن دەبێت بە بری (١٠٠٠٠٠) تەنها یەک ملیون دینار بۆ هەر ڕۆژێکی دواکەوتن ودەست بەسەرداگرتنی گشت کەلوپەلەکانی لە کاتی نەدانی بری پێبژاردنی ئاماژە پێکراو.

ماددەی (٢١) / گومرگ

أ- پێویستە گشت ڕێکخەرەکان ئاگاداری ڕێنماییە گومرگیەکان بن بە تایبەتی لیستی قەدەغەکراوەکان بە هۆی ئەوەی دامەزراوەی پێشانگاکانی وەزارەت بە ناوچەی گومرک هەژمار دەکرین.

ب- ریگا نادریت کەلوپەلە نمایش کراوەکان بېردرێتە دەرەوەی پێشانگا تا هێنانی ئەستۆ پاکی گومرگ و بەشی دارایی و هونەری لە بەڕێوەبەرایەتی پێدانی باجی گومرگ و کرێی بەشداریکردن وخزمەتگوزاریەکان و چاکردن و یاخود قەرەبووکردنی هەر زەرەر و زیانێکی هەبووە جێگیر و ناجێگیرەکانی هۆڵەکانی پێشانگا.

ت- بەڕێوەبەرایەتی گشتی نووسراوەکانی ئاراستەی بەڕێوەبەرایەتی گشتی گومرگ دەکات بۆ ئاگادارکردنی دەروازە سنوریەکان بە مەبەستی ئاسانگاری تێپەراندن و گەیاندنی کەلوپەلەکانی نمایشکردن بۆ پێشانگای نێو دەوڵەتی هەولێر و یاخود پێشانگاکانی تر، وپێویستە ڕێکخەری پێشانگا ناوی کۆمپانیا و بەرواری دەستپێکردنی کۆمپانیا و شوێنی ئەنجامدانی لە سەر سەندوق و بەڵگەکانی گواستنەوە (مەنەفێست) جێگیر بکات.

ماددەی (٢٢) / وەرگرتنی ڤیزە

أ- وەرگرتنی ڤیزەی فەرمانبەرانی کۆمپانیا ولایەنە بەشداربووان لە پێشانکا تەنها لە دەسەلاتی لیژنەی باڵایە بە هەماهەنگی لە گەڵ وەزارەتی ناوخۆ – فەرمانگەی نشینگە.

ب- پێویستە ریکخەر پێش (٤٥) رۆژ لە دەستپێکردنی پێشانگا لیستی ناوی ئەو کەسانەی کە ئارەزووی بەشداریکردنیان هەیە لە پێشانگا و ژمارەی پاسپۆرت و وێنەیەکی رەنگاورەنگ لە پاسپۆرت لە گەڵ حیجزی هۆتێلیان بدات بە بەشی پەیوەندیەکان و ڕاگەیاندنی سەر بە بەڕێوەبەرایەتی بە مەبەستی وەرگرتنی ڤیزە بۆ هاتنە ناو عێراق. پێویستە ریکخەر وبۆ رێگری کردن لە دزەکردنیان بەڵێن بدات بە دەستبەسەرداگرتنی گشت پاسپۆرتی بەشداربوان، بە پێچەوانەوە ڕووبەرووی سزای پێبژاردن دەکرێت بە بری (٧٠٠٠٠٠٠) تەنها حەوت مليون دينار بۆ هەر حاڵەتێکی دزەکردنی بەشداربوو بەجیا.

ت- ژمارەی بەشداربوون بۆ هەر باڵێک دیار دەکرێت بە پێی ڕووپێوی باڵی بەکرێگیراو هەژماردەکریت، بە شێوەێک هەر (٩) مەتر دوجا (٣) بەشدار بوی بەر دەکەوێت و ژمارەی بەشداربوان زیاد دەبێت بە رێژەی (١) کەس بۆ هەر (٩) مەتر دوجای زیادکراو وریکخەر پابەندە بە ئاگادارکردنی بەڕێوەبەرایەتی وپێدانی زانیاری تەواو دەربارەی بە ناوی کۆمپانیای بەشداربوو و رووپێوی باڵی بەکرێگیراو پێش بەرزکردنی داواکاری وەرگرتنی ڤیزا بۆ کارمەندانیان.

ث- رێکخەر وپێش (١) مانگ لە دەستپێکردنی پێشانگا پابەندە دەکرێت ولە رێگای بەڕێوەبەرایەتی بە وەرگرتنی رەزامەندی لێژنەی باڵا بۆ درێژەدان بە مانەوەی بەشداربوو لە هەرێمی کوردستان بە مەبەستی بەشداریکردنی لە پێشانگایەکی تر لە هەرێم.

ج- لایەنی رێکخەر پابەندە بە نووسراو ئاگاداری بەڕێوەبەرایەتی بکات بە رۆیشتنی گشت بەشداربووە بیانیەکان بۆ دەرەوەی هەرێم.

ح- ریکخەر، بە مەبەستی ریگریکردن لە بەکارهێنانی ڤیزەی پێدراوە بۆ مەبەستی جیاواز و یاخود بەشداركردن لە پێشانگایەکی تر، بەڵێننامە واژوو دەکات بە ئاگادارکردنی بەڕێوەبەرایەتی بە مەبەستی هەلوەشاندنی ڤیزەی هەر بەشداربووێک پاشگەز دەبێت لە بەشداری کردن.

خ- ماوە مانەوە بەشداربوان لە هەرێم (٩٠) رۆژە دەست پێدەکات لە بەرواری وەرگرتنی.

د- پێویستە بەشداربوو لە ماوەی (٥) رۆژ هەرێم جێبهێلێت بە دەر لە ماوەی ڤیزەی وەرگیراو. پێویستە رەزامەندی بەڕێوبەرایەتی وەربگیرێت لە کاتی بوونی ئارەزووی بەشداری کردن لە پێشانگایێکی تر لە هەرێم.

ماددەی (٢٣) / چێشتخانە و کافیتریاکان

أ- کرێـــی کـــافیتیریە جێگیرەکـــانی نـــاو دامەزراوەکـــانی ســـەر بە وەزارەت (١٠٠٠٠٠) تـــەنها ســـەد هەزار دیناری بۆ هەر ڕۆژێک و دابین دەکرێت پێش (٣) ڕۆژ لە دەست پێکردنی پێشانگا.

ب- ڕێگا نادرێت بە چەسپاندنی چێشتخانە وکافیتریای نێو هۆڵەکانی پیشانگا.

ت- ڕێگـــا دەدرێـــت بە چەســـپاندنی چێشـــتخانە و کافیتیریـــا لە گۆڕەپـــان و شۆســـتەکانی تەریـــب لە گەڵ هۆڵەکـــان دوای پەســـەند کردنـــی دیزاینەکـــان لە لایەنـــی بەشـــی هـــونەری لە بەڕێـــوبەرایەتی و دیـــارکردنی شـــوێنە گونجاوەکـــان، و لە چوارچێـــوەی ڕێکارەکارەکـــانی هەژمـــارکردنی ڕوپێـــوی شـــوێنە کراوەکان مامەڵەی لەگەڵ دەکرێت.

ث- ڕێکخەر پابەند دەکرێت بە هێنانی چێشتخانە و کافیتریای خاوەن هێمای بازرگانی ناودار.

ج- بەڕێـــوەبەرایەتی بـــۆی هەیە هەر چێشـــتخانە و یـــاخود کافیتیرپایێـــک لادات پـــێچەوانەی مەرجە داواکراوەکان بێت.

ح- ڕێکـــخەر بەرپرســـیارە لە تەواوی جێبەجێکردنـــی ڕێنماییەکـــانی ســـەلامەت و تەندروســـتی دەرچـــوو لە لایەن وەزارەتی تەندروستی.

خ- ڕێکـــخەر پابەنـــد دەکرێـــت بە لادانـــی چێشـــتخانە و کافیتیریـــا ناجێگیرەکـــان وچـــۆلکردنی چێشـــتخانە و کافیتریـــا جێگیرەکـــان لە مـــاوەی (٢) ڕۆژ دوای تەواو بـــونی مـــاوەی پێشـــانگا، بە پـــێچەوانەوە پابەنـــد دەکرێـــت بە دانـــی پێبـــژاردن بە بـــڕی (٢٥٠) تـــەنها دوو ســـەد و پـــەنجا هەزار دینـــار بـــۆ هەر ڕۆژێکـــی دواکەوتن.

ماددەی (٢٤)/ کرێی گۆگا

لە کـــاتی پێشکەشـــکردنی داواکـــاری لە لایەن ڕێکـــخەر بە مەبەســـتی دابینکردنـــی هۆڵێـــک بـــۆ بەکارهێنـــانی وەک گۆگا، بەشی هونەری سەر بە بەڕێوبەرایەتی هەڵدەستێ بە:-

أ- دەستنیشان کردنی هۆڵێکی گونجاو بۆ ئەم مەبەستە.

ب- کرێیەکەی ڕۆژانە بە (٢) تەنها دوو هەزار دیناری عێراقی هەژمار دەکرێت بۆ هەر (١) مەتر دوجا.

ماددەی (٢٥):- شوێنی تایبەت بە چالاکیەکان (سمینار و ۆرک شۆپ)

هـــۆل و شـــوێنە ئامادەکراوەکـــان بـــۆ ئەنجامـــدانی کـــۆنکرە و چالاکیەکـــان لە کـــاتی داوەکـــردن دابـــین دەکرێـــت بە کـــرێ بنبـــر بە بـــڕی (٣) ملیـــون دینـــار بـــۆ تەواوی ڕۆژەکـــانی پێشـــانگا و یـــاخود بە بـــری (٢٥٠) تـــەنها دوو ســـەد و پەنجا هەزار دینار بۆ هەر ڕۆژێک بە مەبەستی ئەنجامدانی سمینار و ۆرک شۆپ بە درێژایی ماوەی پێشانگا.

بەشی چوارەم

حوکمە کۆتاییەکان

ماددەی (٢٦) / لێکتێنەگیشتن و شایستە داراییەکان و دادگا

أ- لەکاتی ناروونی و لێکتێنەگەیشتن لە بابەتی مەرج ورێنماییەکانی گرێبەست پشت دەبەسترێت بەو ئەو وێنەی گرێبەست کە بە زمانی کوردی نوسراوە.

ب- هەولێر پایتەختی هەرێم دەستنیشان کراوە بۆ:-

١- وەرگرتنی گشت شایستەکانی وەزارەت.

٢- یەکلاکرنەوە (التسوية) و نێواندگیری (التحكيم) لە کاتی دروست بوونی کێشە.

ت- دادگاکانی هەرێم لە هەولێر دەسەڵاتدارە بە بینین و یەکلاکردنەوەی داواکان لە کاتی دروست بوونی کێشە.

ماددەی (٢٧) / حوکمە گشتیەکان

أ- لە کاتی ئەنجامدانی پێشانگا لە ژێر چاودێری بەرێز سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران و یاخود یەکێک لە وەزیرە بەرێزەکان، لایەنی رێکخەر جگە لە کاتی باری لەناکاو بۆی نیە پێشانگا دوابخات.

ب- رێکخەر گشت زەرەر و زیانەکانی هۆلی تەشریفات لە ئەستۆ دەگرێت کە لە کاتی مەراسیمی کردنەوەی پێشانگا دێتە کایەوە. رێژەی زەرەر و زیانەکان و بری پارەی پێویست بۆ چاکردن لە لایەن بە شی هونەری سەر بە بەرێوەبەرایەتی خەملاندنی بۆ دەکرێت.

ب- هاتنی بارهەڵگر لە دەرگای سەرەکی دامەزراوەکانی سەر بە وەزارەت و راگرتنی لە نێو هۆڵەکانی پێشانگا بە شێوەیکی رەها قەدەغەیە، وبار هەڵگرەکان تەنها بۆیان هەیە بێن تا بەردەم شوێنی کارگێری تایبەت بە بەشی گومرگ، و پێویستە بابەتەکان لە خالی گومرگ بگوازرێتەوە بۆ هۆڵەکانی پێشانگا بە عارەبانەی گواستنەوەی بچوک و یاخود بەرزکەرەوە (رافیعەی شوکی).

ت- ئاگادارکردنی بەرێوەبەرایەتی بە تەواوی ناوی کۆمپانیا بەشداربووەکان و ناونیشان و رەگەز و بابەتە نمایشکراوەکانیان.

ث- ئاگادار کردنی بەرێوەبەرایەتی بە پرۆگرامی تایبەتی پێشانگا پێش (٣) رۆژ لە بەرواری کردنەوەی پێشانگا.

ج- لایەنە بیانیە بەشداربووەکان بۆیان هەیە هەبووەکانی لقەکانیان لە هەرێم بێنە ناو پێشانگا، پێویستە بۆ ئەم مەبەستە لایەنی ڕێکخەر و لە ڕێگای بەڕێوەبەرایەتی ئاگاداری لێژنەی باڵا دەکات بە تەواوی لیستی ئەو بابەتانە و ژمارەکانیان و ئاراستە کردنی نووسراو بۆ گومرگ بە مەبەستی دەستبەسەردانەگرتنیان.

ح- پێویستە ڕەزامەندی بەڕێوەبەرایەتی وەربگیرێت پێش ئەنجامدانی چالاکی و کێبرکێ.

خ- لایەنی ڕێکخەر بۆی هەیە دوای واژوکردنی گرێبەست ڕێکلام و بانگەشە بۆ پێشانگا بکات لە ڕۆژنامە و گۆڤار و کەناڵی تەلەفزیۆن و رادیۆکان.

د- بەشداربوان پێویستە پێش (٣) ڕۆژ لە بەرواری کردنەوەی پێشانگا گشت بابەتەکانی نمایشکردن بێنە نێو باڵکانیان لە پێشانگا و لە حاڵەتی ئامادەباشیدا بن.

ماددەی (٢٨) /

ڕێنمایی ژمارە (٥) ساڵی (٢٠١٧) تایبەت بە مۆڵەتدانی کردنەوەی پێشانگاکان هەڵدەوەشێتەوە.

ماددەی (٢٩) /

ئەم ڕێنمایە کاری پێدەکرێت لە ڕۆژی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقایعی کوردستان).

کمال مسلم

وەزیری بازرگانی و پیشەسازی